

2 Basisvaardigheden

Voor een goed begrip van de Europese Unie en het Unierecht is het van belang om de lezer enkele basisvaardigheden mee te geven die niet alleen voor het onderwijs, maar ook voor de Europeesrechtelijke rechtspraktijk van groot belang zijn. In de paragrafen hierna wordt het belang van de vaardigheid besproken en uiteengezet hoe deze eigen kan worden gemaakt.

Dit hoofdstuk begint in paragraaf 2.1 met een uitleg over het opzoeken van (Europeesrechtelijke) informatie op de belangrijkste websites; dit zijn veelal de websites van een instelling of een andere organisatie binnen de Unie. Paragraaf 2.2 betreft het opzoeken van Unierecht. Paragraaf 2.3 behandelt het opzoeken van Europeesrechtelijke jurisprudentie. Paragraaf 2.4 gaat in op de verschillende soorten arresten van het HvJ EU. Ten slotte behandelt paragraaf 2.5 de opbouw van een arrest, zodat de lezer Europeesrechtelijke jurisprudentie niet alleen makkelijker en efficiënter kan lezen, maar deze ook kan interpreteren en analyseren.

Na het lezen van dit hoofdstuk zal de lezer de volgende vaardigheden verwerven:

- bekendheid met de verschillende vindplaatsen en databases waar Europeesrechtelijke wetgeving en jurisprudentie te vinden zijn om deze zelf op te kunnen zoeken en analyseren;
- het efficiënt lezen en interpreteren van Europeesrechtelijke wetgeving en jurisprudentie;
- het kunnen lokaliseren, interpreteren en uitleggen van de verschillende bestanddelen van Europeesrechtelijke regelgeving;
- het onderscheid kunnen maken tussen de verschillende typen arresten van de rechterlijke instanties van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU);
- het herkennen en begrijpen van de opbouw van de verschillende typen arresten van de rechterlijke instanties van het HvJ EU.

Na het lezen van de andere hoofdstukken in dit boek zal de lezer ook in staat zijn om de overwegingen in de jurisprudentie van het HvJ EU te interpreteren en uit te leggen.

2.1 Het opzoeken van (Europeesrechtelijke) informatie

Een van de belangrijkste vaardigheden op het gebied van de Europeesrechtelijke praktijk is het snel en vaardig kunnen opzoeken van relevante informatie en documenten van instellingen en andere organisaties van de Europese Unie. De belangrijkste informatie kan veelal op de website van de instelling of organisatie zelf worden gevonden. De belangrijkste websites zijn onder andere:

- **europa.eu**: de website van de Europese Unie;
- **eur-lex.europa.eu**: de website die toegang geeft tot het recht van de Europese Unie;
- **ec.europa.eu**: de website van de Europese Commissie;
- **europarl.europa.eu**: de website van het Europees Parlement;
- **curia.europa.eu**: de website van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU);
- **consilium.europa.eu**: de website van de Europese Raad;
- **consilium.europa.eu/nl/council-eu/**: de website van de Raad van Ministers van de Europese Unie;
- **eca.europa.eu**: de website van de Rekenkamer;
- **ecb.europa.eu**: de website van de Europese Centrale Bank (ECB).

2.2 Het opzoeken van Unierecht

Als Unierecht dient te worden opgezocht, dan kan dit het beste via de website **eur-lex.europa.eu**. De website wordt beheerd door het Publicatiebureau van de EU, het interinstitutioneel orgaan dat de publicaties van de instellingen in verschillende gedrukte en elektronische formaten uitgeeft. Zo geeft het Publicatiebureau het dagelijkse **Publicatieblad** (PB) van de Unie uit in 23 officiële EU-talen; in de digitale versie kan tot 1952 worden teruggezocht. Wetgevingshandelingen dienen in het PB te worden bekendgemaakt. Op de website **eur-lex.europa.eu** zijn Unierecht, Europeesrechtelijke jurisprudentie en nationale

wetgeving en jurisprudentie die relevant zijn overzichtelijk naast elkaar te vinden. Het PB is onderverdeeld in twee delen:

- De **L-serie** bevat aangenomen wetgeving, waaronder richtlijnen, verordeningen en andere bindende wetten die door de Commissie, het Europees Parlement en de Raad zijn aangenomen.
Een voorbeeld is de Werknemersverordening 492/2011/EU, die als publicatie indicatienummer ‘PB L 141/1-12’ heeft; ‘1-12’ zijn de paginanummers van het document.
- De **C-serie** vertegenwoordigt alle informatie en kennisgevingen in de vorm van niet-bindende besluiten en resoluties van de instellingen, teksten van voorgestelde wetgeving, notulen van het Parlement en de Commissie, de antwoorden van de Raad op schriftelijke vragen, adviezen van het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) en kennisgevingen van rechterlijke beslissingen.
Een voorbeeld is het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU), dat als publicatie indicatienummer ‘PB C 326/13-390’ heeft en van pagina 13 tot en met 390 loopt.¹

Door de jaren heen hebben er vele verdragswijzigingen plaatsgevonden en zijn verschillende landen tot de Europese Unie toegetreden. Op de website eur-lex.europa.eu zijn onder het kopje ‘**Verdragen**’ de geldende verdragen, oprichtingsverdragen, toetredingsverdragen en alle overige verdragen en protocollen te vinden. Hierbij kan zelfs op chronologische volgorde worden gezocht. De belangrijkste verdragen zijn het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU)² en het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU).³ Het VEU vermeldt de beginselen, doelstellingen en belangrijkste waarden van de Unie. Achter in het verdrag is een aantal verklaringen en protocollen gehecht waarin bepaalde punten uit het verdrag verder worden uitgewerkt. Het VWEU daarentegen behandelt de bevoegdheden van de Unie op verschillende beleidsterreinen en bevat de bepalingen omtrent de werking van de interne markt.

De wijzigingsverdragen bevatten zelf slechts de wijzigingen die aan de bestaande verdragen werden aangebracht en niet de volledige uiteindelijke tekst van de verdragen zelf, maar kunnen desondanks nog wel relevant zijn voor meer achtergrondinformatie omtrent de omstandigheden van de betref-

1 Verdrag betreffende de Europese Unie van 26 oktober 2012, PB C 326/13-390.

2 Ibid.

3 Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie van 7 juni 2016, PB C 202/3-388.

fende wijzigingsverdragen. Alle wijzigingen zijn samengebracht en verwerkt ('geconsolideerd') in de uiteindelijke teksten van de huidige verdragen (VEU en VWEU). De meeste verdragen bevatten ook een zogenoemde '**concordantietabel**', die de veranderingen in de nummering van de verdragsartikelen aangeeft. Voor het gemak is in de hoofdstukken van dit boek telkens bij de bespreking van verschillende relevante verdragsartikelen niet alleen de huidige nummering in het VEU en VWEU, maar ook de 'verouderde' nummering aangegeven.

Op de website eur-lex.europa.eu kan men onder het kopje '**Rechtshandelingen**' zoeken naar Uniewetgeving en erdoorheen bladeren. Hierbij wordt er een onderscheid gemaakt naar:

- bindende rechtsinstrumenten, zoals verordeningen, richtlijnen en besluiten;
- niet-bindende instrumenten, zoals resoluties en adviezen;
- andere instrumenten, zoals interne regels van Unie-instellingen, Unie-actieprogramma's etc.

Onder het kopje '**Internationale overeenkomsten**' zijn de instrumenten te vinden die de Unie op grond van haar externe bevoegdheden heeft opgesteld. Dit zijn onder andere:

26

- overeenkomsten die de lidstaten en de Unie (of voorgangers ervan) en/of de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (Euratom) gezamenlijk hebben gesloten met niet-Unielanden of met internationale organisaties op gebieden met een gedeelde bevoegdheid (de zogenoemde 'gemengde overeenkomsten');
- bilaterale (tussen twee partijen gesloten) en multilaterale (tussen meerdere partijen gesloten) overeenkomsten die door de Unie (of voorgangers ervan) en/of Euratom zijn gesloten met niet-Unielanden of met internationale organisaties op gebieden waarop de Unie zelfstandig bevoegd is (de zogenoemde 'exclusieve bevoegdheid van de Unie');
- rechtshandelingen van bij zulke internationale overeenkomsten opgerichte organen;
- juridische analyses en links naar meer informatie omtrent deze internationale overeenkomsten, zoals de geldigheid van de handelingen, data van inwerkingtreding, relaties met andere documenten etc.

Onder '**Voorbereidende documenten**' zijn de voorbereidende documenten uit de verschillende fasen van de wetgevings- en begrotingsprocedures van de Unie te vinden. De belangrijkste soorten documenten zijn de wetgevingsvoor-

stellen van de Commissie, de gemeenschappelijke standpunten van de Raad, de wetgevings- en begrotingsresoluties en -initiatieven van het Europees Parlement, de adviezen van het Europees Economisch en Sociaal Comité en de adviezen van het Comité van de Regio's.

Onder '**Wetgevingsprocedures**' is het complete verloop van bepaalde wet- en regelgeving te vinden. Hier kan van specifieke wet- en regelgeving de complete levenscyclus vanaf het eerste voorstel tot de definitieve tekst worden gevonden. De hele procedure is in een tijdlijn te vinden, inclusief alle bijdragen van de instellingen en organen die bij de besluitvorming betrokken zijn.

Onder '**Samenvattingen van de Uniewetgeving**' zijn beknopte en heldere samenvattingen van de Uniewetgeving en uiteenzettingen van de belangrijkste wetsteksten van de Unie te vinden. Deze zijn dusdanig geformuleerd en opgesteld dat ze voor een breed en niet-gespecialiseerd publiek toegankelijk zijn. De samenvattingen zijn over 32 beleidsterreinen verdeeld en bevatten een link naar de volledige en officiële versie van de wet. De uiteenzettingen betreffen belangrijke wetsteksten als verordeningen, richtlijnen en besluiten. Ook zijn soms andere documenten, zoals internationale overeenkomsten, gedetailleerd uiteengezet.

2.3 Het opzoeken van Europeesrechtelijke jurisprudentie

Het rechtsprekend orgaan in de Europese Unie is het **Hof van Justitie van de Europese Unie** (HvJ EU). Op eur-lex.europa.eu, maar ook op curia.europa.eu kan naar Europeesrechtelijke jurisprudentie van het HvJ EU worden gezocht. Het HvJ EU bestaat op dit moment uit de rechterlijke instanties **Hof van Justitie** (HvJ) en **het Gerecht** (art. 19 lid 1 VWEU); vroeger werd het HvJ EU ook bijgestaan door een Gerecht voor ambtenarenzaken; dit bestaat sinds 2016 niet meer. De jurisprudentie bevat uitspraken van het HvJ, het Gerecht en de oude zaken van het Gerecht voor ambtenarenzaken.

De uitspraken van het Gerecht en het HvJ worden **arresten** genoemd. Het HvJ wordt bijgestaan door elf advocaten-generaal (A-G's) die het HvJ juridisch advies geven in de vorm van '**conclusies**' van hoe de zaak het beste beslecht kan worden. Deze conclusies zijn niet juridisch bindend, maar wegen zwaar mee in de afwegingen van het Hof. Ook deze conclusies zijn op de eerdergenoemde websites op te zoeken. De documenten zijn in alle officiële talen

van de EU beschikbaar in pdf-formaat. Sinds 1 januari 2012 verschijnt de algemene jurisprudentie alleen nog maar digitaal.

De arresten van het Gerecht worden met een ‘T’ van ‘Tribunal’ aangeduid. De cijfers na de ‘T’ geven het zaaknummer aan. Zaken die voor 1989 door het Gerecht zijn geweest, bevatten geen ‘T’ in het zaaknummer.

Een voorbeeld is de zaak T-262/10 (*Microban*), die duidelijkheid heeft verschaft over het concept van ‘rechtstreekse geraaktheid’ door een rechtshandeling van de Unie.⁴

De arresten van het HvJ worden met een ‘C’ van ‘Cour’ aangeduid; dit is het geval voor arresten die na 1989 door het HvJ zijn geweest (oudere zaken bevatten geen ‘C’ in het zaaknummer). In 2009 trad het Verdrag van Lissabon in werking, dat ervoor zorgde dat de naam van het HvJ EG veranderde in die van HvJ EU. In zaken tot december 2009 is door het HvJ EG uitspraak gedaan; daarna door het HvJ EU.

Een voorbeeld van een zaak ouder dan 1989 is het arrest 8/74 (*Dassonville*).⁵ Een voorbeeld van een zaak na de nieuwe zaaks aanduiding is de zaak C-368/95 (*Familiapress*).⁶

Als er ‘P’ achter een zaaknummer staat, dan betekent dit dat het een zaak in (hoger) beroep is.

Een voorbeeld is de zaak C-352/98 P (*Bergaderm*).⁷ Soms wordt een aantal zaken samengevoegd en in één keer behandeld; deze zaken worden aangeduid met de bewoordingen ‘gevoegde zaken’. Een voorbeeld zijn de gevoegde zaken C-267/91 en C-268/91 (*Keck en Mithouard*).⁸

Verwijzingen naar jurisprudentie bevatten vaak een ‘ECLI’-nummer. Dit is een Europese identificatiecode voor jurisprudentie. Het ECLI-nummer is samengesteld uit vier elementen, namelijk de code van de organisatie, de

4 Gerecht EU 5 oktober 2011, T-262/10, ECLI:EU:T:2011:623 (*Microban*).

5 HvJ EG 11 juli 1974, 8/74, ECLI:EU:C:1974:82 (*Dassonville*).

6 HvJ EG 26 juni 1997, C-368/95, ECLI:EU:C:1997:325 (*Familiapress*).

7 HvJ EG 4 juli 2000, C-352/98 P, ECLI:EU:C:2000:361 (*Bergaderm*).

8 HvJ EG 24 november 1993, C-267/91 en C-268/91, ECLI:EU:C:1993:905 (*Keck en Mithouard; Keck*).

afkorting van het gerecht dat de beslissing heeft gegeven, het jaar van de beslissing en een rangnummer van maximaal 25 alfanumerieke tekens.

Een voorbeeld van een 'ECLI'-nummer is 'ECLI:EU:C:1993:905', dat de identificatiecode voor de gevoegde zaken *Keck en Mithouard* is;⁹ de organisatie hier is de EU, de 'C' houdt in dat het een arrest van het HvJ betreft, '1993' is het jaar van de uitspraak en '905' is de hoeveelheid ECLI-nummers die in dat jaar tot de zaak toe aan arresten is toebedeeld (en waarvan deze de 905ste is).

2.4 Soorten arresten

Het HvJ en het Gerecht hebben zo hun eigen jurisdictie. Over het algemeen (behoudens uitzonderingen) worden zaken in eerste aanleg door het Gerecht behandeld; de zaken in hoger beroep worden door het HvJ afgedaan. De voornaamste taak van het HvJ is dat het de eerbiediging van het recht bij de uitlegging en toepassing van de verdragen verzekert (art. 19 lid 1 VEU). Om dit te bewerkstelligen is het **HvJ** overeenkomstig de verdragen bevoegd uitspraak te doen inzake:

- een door een lidstaat of een Unie-instelling ingesteld **beroep tot nietigverklaring** ex artikel 263 VWEU (zie figuur 2.1);
- een **verzoek** van een nationale rechterlijke instantie om een **prejudiciële beslissing** over de uitlegging van Unierecht en de geldigheid van Uniehandelingen ex artikel 267 VWEU (zie figuur 2.2);
- een **inbreukprocedure** ex artikelen 258-260 VWEU (zie figuur 2.3);
- de **overige bij de verdragen bepaalde gevallen** (art. 19 lid 3 VEU en art. 271 VWEU);
- de **hogerberoepszaken** tegen de **beslissingen** van het **Gerecht** (art. 256 lid 1 tweede alinea VWEU).

Rond driekwart van de zaken die bij het HvJ aanhangig worden gemaakt, betreft een verzoek om een prejudiciële beslissing.¹⁰

9 HvJ EG 24 november 1993, C-267/91 en C-268/91, ECLI:EU:C:1993:905 (*Keck en Mithouard; Keck*).

10 Jaaroverzicht Hof van Justitie van de Europese Unie, Jaarverslag 2019, p. 54, te raadplegen op curia.europa.eu.

ARREST VAN HET HOF (Derde kamer)

23 december 2015 (*)

„Beroep tot nietigverklaring – Vervanging van het bestreden besluit gedurende de procedure – Voorwerp van het beroep – Politieke en justitiële samenwerking in strafzaken – Onderwerping van een nieuwe psychoactieve stof aan controlemaatregelen – Na de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon toepasselijk rechtskader – Overgangsbepalingen – Raadpleging van het Europees Parlement”

In zaak C-595/14,

betreffende een beroep tot nietigverklaring krachtens artikel 263 VWEU, ingesteld op 19 december 2014,

Europees Parlement, vertegenwoordigd door F. Drexler, A. Caiola en M. Pencheva als gemachtigden, domicilie gekozen hebbende te Luxemburg,

verzoeker,

tegen

Raad van de Europese Unie, vertegenwoordigd door K. Pleśniak en K. Michoel als gemachtigden,

verweerder,

wijst

HET HOF (Derde kamer),

samengesteld als volgt: L. Bay Larsen (rapporteur), kamerpresident, D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan en M. Vilaras, rechters,

advocaat-generaal: Y. Bot,

griffier: A. Calot Escobar,

gezien de stukken,

gelet op de beslissing, de advocaat-generaal gehoord, om de zaak zonder conclusie te berechten,

het navolgende

Arrest

1 Met zijn verzoekschrift vordert het Europees Parlement nietigverklaring van uitvoeringsbesluit 2014/688/EU van de Raad van 25 september 2014 betreffende het onderwerpen van 4-jood-2,5-dimethoxy-N-(2-methoxybenzyl)fenethylamine (25I-NBOMe), 3,4-dichloor-N-[[1-(dimethylamino)cyclohexyl]methyl]benzamide (AH-7921), 3,4-methyleendioxypropylvaleron (MDPV) en 2-(3-methoxyfenyl)-2-

Figuur 2.1 Een voorbeeld van een arrest van het HvJ naar aanleiding van een ingesteld beroep tot nietigverklaring ex artikel 263 VWEU (bron: curia.europa.eu).

ARREST VAN HET HOF (Grote kamer)

22 september 2020 (*)

„Prejudiciële verwijzing – Richtlijn 2006/123/EG – Werkingsfeer – Herhaalde kortstondige verhuur van gemeubildeerde ruimten aan incidentele klanten die daar niet hun woonplaats kiezen – Nationale regeling die voor welbepaalde gemeenten een stelsel van voorafgaande vergunning invoert waarbij die gemeenten de voorwaarden moeten bepalen waaronder de vergunningen kunnen worden verleend – Artikel 4, lid 6 – Begrip „vergunningsstelsel” – Artikel 9 – Rechtvaardiging – Onvoldoende aanbod van betaalbare woningen voor langdurige verhuur – Evenredigheid – Artikel 10 – Vereisten betreffende de vergunningsvoorwaarden”

In de gevoegde zaken C-724/18 en C-727/18,

betreffende verzoeken om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU, ingediend door de Cour de cassation (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Frankrijk) bij beslissingen van 15 november 2018, ingekomen bij het Hof op respectievelijk 21 en 22 november 2018, in de procedures

Cali Apartments SCI (C-724/18),

HX (C-727/18)

tegen

Procureur général près la cour d’appel de Paris,

Ville de Paris,

Figuur 2.2 Een voorbeeld van een arrest van het HvJ in een prejudiciële procedure naar aanleiding van een prejudiciële verwijzing ex artikel 267 VWEU (bron: curia.europa.eu).

ARREST VAN HET HOF (Vijfde kamer)

21 maart 2019 (*)

„Niet-nakoming – Richtlijn 1999/31/EG – Artikel 14, onder b) en c) – Storten van afvalstoffen – Bestaande stortplaatsen – Schending”

In zaak C-498/17,

betreffende een beroep wegens niet-nakoming krachtens artikel 258 VWEU, ingesteld op 17 augustus 2017,

Europese Commissie, vertegenwoordigd door G. Gattinara, F. Thiran en E. Sanfrutos Cano als gemachtigden,

verzoekster,

tegen

Italiaanse Republiek, vertegenwoordigd door G. Palmieri als gemachtigde, bijgestaan door G. Palatiello, avvocato dello Stato,

verweerder,

wijst

HET HOF (Vijfde kamer),

samengesteld als volgt: E. Regan (rapporteur), kamerpresident, C. Lycourgos, E. Juhász, M. Ilešič en I. Jarukaitis, rechters,

advocaat-generaal: Y. Bot,

griffier: R. Schiano, administrateur,

gezien de stukken en na de terechtzitting op 22 november 2018,

gelet op de beslissing, de advocaat-generaal gehoord, om de zaak zonder conclusie te berechten,

het navolgende

Arrest

¹ Met haar verzoekschrift verzoekt de Europese Commissie het Hof vast te stellen dat de Italiaanse Republiek de verplichtingen niet is nagekomen die op haar rusten krachtens artikel 14, onder b) en c), van richtlijn 1999/31/EG van de Raad van 26 april 1999 betreffende het storten van afvalstoffen (PB 1999, L 182, blz. 1), door met betrekking tot de stortplaatsen van Avigliano (Serra Le Breccia), Ferrandina (Venina), Genzano di Lucania (Matinella), Latronico (Torre), Lauria (Carpineti), Maratea (Montescuro), Moliterno (Tempa La Guarella), de twee stortplaatsen van Potenza (Montegrosso-Pallareta), de stortplaatsen van Rapolla (Albero in

Figuur 2.3 Een voorbeeld van een arrest van het HvJ naar aanleiding van een inbreukprocedure ex artikel 258 VWEU ('niet-nakoming') (bron: curia.europa.eu).

Het **Gerecht** is in beginsel in eerste aanleg bevoegd kennis te nemen van beroepen ingesteld inzake:

- een door een natuurlijke persoon of rechtspersoon ingesteld **beroep tot nietigverklaring** ex artikel 263 VWEU;
- een **beroep wegens nalaten** ex artikel 265 VWEU;
- een actie wegens een **niet-contractuele aansprakelijkheid van de Unie** ex artikelen 268 en 340 VWEU;
- **geschillen tussen de Unie en haar personeelsleden** ex artikel 270 VWEU;
- **arbitragezaken inzake door of namens de Unie gesloten publiekrechtelijke of privaatrechtelijke overeenkomsten** ex artikel 272 VWEU, behalve die waarvoor een gespecialiseerde rechtbank ex artikel 257 VWEU bevoegd zou zijn en die volgens het statuut aan het HvJ zijn voorbehouden (art. 256 lid 1 VWEU);
- **prejudiciële vragen** die worden voorgelegd uit hoofde van artikel 267 VWEU en beperkt blijven tot **specifieke in het statuut bepaalde aangelegenheden** (art. 256 lid 3 VWEU).¹¹

¹¹ Voor meer informatie ten aanzien van de rechtsbescherming en de mogelijkheden van geschillenbeslechting in de Unie (inclusief de bevoegdheden en competenties van het Gerecht en het HvJ), zie hoofdstuk 8.

2.5 De opbouw van een arrest

De arresten van het HvJ en het Gerecht hebben een kenmerkende opbouw, wat het lezen ervan makkelijk maakt. Aangezien driekwart van de zaken een prejudiciële beslissing betreft, zal een dergelijk arrest als voorbeeld worden gebruikt om de opbouw van een arrest te bespreken. Hierbij wordt het arrest *Cali Apartments* (figuur 2.4 t/m 2.8) als voorbeeld gebruikt.¹²

2.5.1 De kop van het arrest

ARREST VAN HET HOF (Grote kamer)

22 september 2020 (1)

„Prejudiciële verwijzing – Richtlijn 2006/123/EG – Werkingsfeer – Herhaalde kortstondige verhuur van gemeubileerde ruimten aan incidentele klanten die daar niet hun woonplaats kiezen – Nationale regeling die voor welbepaalde gemeenten een stelsel van voorafgaande vergunning invoert waarbij die gemeenten de voorwaarden moeten bepalen waaronder de vergunningen kunnen worden verleend – Artikel 4, lid 6 – Begrip „vergunningstelsel” – Artikel 9 – Rechtvaardiging – Onvoldoende aanbod van betaalbare woningen voor langdurige verhuur – Evenredigheid – Artikel 10 – Vereisten betreffende de vergunningsvoorwaarden”

In de gevoegde zaken C-724/18 en C-727/18,

betreffende verzoeken om een prejudiciële beslissing krachtens artikel 267 VWEU, ingediend door de Cour de cassation (hoogste rechter in burgerlijke en strafzaken, Frankrijk) bij beslissingen van 15 november 2018, ingekomen bij het Hof op respectievelijk 21 en 22 november 2018, in de procedures

Cali Apartments SCI (C-724/18),

HX (C-727/18)

tegen

Procureur général près la cour d’appel de Paris,

Ville de Paris,

wijst

HET HOF (Grote kamer),

samengesteld als volgt: K. Lenaerts, president, R. Silva de Lapuerta, vicepresident, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, A. Prechal, L. S. Rossi en I. Jarukaitis, kamerpresidenten, E. Juhász, M. Ilešič, J. Malenovský, L. Bay Larsen, D. Šváby (rapporteur) en N. Piçarra, rechters,

advocaat-generaal: M. Bobek,

griffier: V. Giacobbo, administrateur,

gezien de stukken en na de terechtzitting op 19 november 2019,

gelet op de opmerkingen van:

- Cali Apartments SCI en HX, vertegenwoordigd door P. Spinosi en V. Steinberg, avocats,
- Ville de Paris, vertegenwoordigd door G. Parleani, D. Rooz en D. Foussard, avocats,

Figuur 2.4 De kop van het arrest in de zaak *Cali Apartments* (gevoegde zaken C-724/18 en C-727/18) (bron: curia.europa.eu).

Bovenaan het arrest is meteen te zien dat het om een arrest van de Grote Kamer van het HvJ gaat. Daaronder is aangegeven dat het arrest een prejudiciële verwijzing inzake een richtlijn betreft. Hierachter staat een aantal kernwoorden, die de belangrijkste bepalingen en de werkingssfeer daarvan kort weergeven. Onder het zaaknummer is te zien welke rechterlijke instantie uit welke lidstaat het verzoek op welke datum heeft ingediend en wie de partijen zijn. Vervolgens is te zien in welke samenstelling en met welke rechters de Grote Kamer deze beslissing heeft genomen. De namen van de advocaat-generaal, griffier en de advocaten worden ook vermeld.

¹² HvJ EU 22 september 2020, C-724/18 en C-727/18, ECLI:EU:C:2020:743 (*Cali Apartments en HX*).

2.5.2 Het begin van het arrest en het toepasselijk recht

Arrest

- 1 De verzoeken om een prejudiciële beslissing betreffen de uitlegging van de artikelen 1, 2 en 9 tot en met 15 van richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 betreffende diensten op de interne markt (PB 2006, L 376, blz. 36).
- 2 Deze verzoeken zijn ingediend in het kader van gedingen tussen Cali Apartments SCI en HX enerzijds en de Procureur général près la cour d'appel de Paris (procureur-generaal bij het hof van beroep Parijs, Frankrijk) en de Ville de Paris (stad Parijs) anderzijds betreffende de schending door die personen van een nationale regeling die een voorafgaande vergunning invoert voor de uitoefening van de activiteit van herhaalde kortstondige verhuur tegen vergoeding van gemeubelde woonruimte aan incidentele klanten die daar niet hun woonplaats kiezen.

Toepasselijke bepalingen

Unierecht

- 3 De overwegingen 1, 7, 9, 27, 33, 59 en 60 van richtlijn 2006/123 luiden als volgt:
 - „(1) De Europese Gemeenschap streeft naar steeds nauwere banden tussen de Europese staten en volkeren en naar economische en sociale vooruitgang. Volgens artikel 14, lid 2, van het Verdrag omvat de interne markt een ruimte zonder binnengrenzen, waar het vrije verkeer van diensten gewaarborgd is. Overeenkomstig artikel 43 van het Verdrag is de vrijheid van vestiging gewaarborgd. In artikel 49 van het Verdrag is het recht op het verrichten van diensten binnen de Gemeenschap neergelegd. Opheffing van de belemmeringen die de ontwikkeling van het dienstenverkeer tussen de lidstaten in de weg staan, is een essentieel middel om de integratie van de Europese volkeren te versterken en een evenwichtige en duurzame economische en sociale vooruitgang te bevorderen. Bij de opheffing van dergelijke belemmeringen is het van wezenlijk belang ervoor te zorgen dat de ontwikkeling van dienstactiviteiten bijdraagt tot de uitvoering van de in artikel 2 van het Verdrag vastgelegde taak met betrekking tot het bevorderen van een harmonieuze, evenwichtige en duurzame ontwikkeling van de economische activiteit binnen de gehele Gemeenschap, een hoog niveau van werkgelegenheid en van sociale bescherming, de gelijkheid van mannen en vrouwen, een duurzame en niet-inflatoire groei, een hoge grad van concurrentievermogen en convergentie van economische prestaties, een hoog niveau van bescherming en verbetering van de kwaliteit van het milieu, een verbetering van de levensstandaard en van de kwaliteit van het bestaan, de economische en sociale samenhang en de solidariteit tussen de lidstaten.
 - [-]
 - (7) Deze richtlijn biedt een algemeen rechtskader voor een grote verscheidenheid van diensten en houdt daarbij rekening met de bijzondere kenmerken van de verschillende activiteiten of beroepen en hun reglementering. Dit kader steelt op een dynamische en selectieve aanpak waarbij allereerst belemmeringen die niet kunnen worden verwijderd, uit de weg worden geruimd en waarbij voor de andere belemmeringen een aanvang wordt gemaakt met een proces van evaluatie, raadpleging en vervolgens harmonisatie met betrekking tot specifieke vraagstukken; dit proces moet leiden tot de geleidelijke en gecoördineerde modernisering van de nationale regelgevingstelsels voor diensten, die van essentieel belang is voor de verwezenlijking van een echte interne dienstenmarkt tegen 2010. Er dient te worden gezorgd voor een evenwichtige combinatie van maatregelen inzake doelgerichte harmonisatie, administratieve samenwerking, de bepaling over het vrij verrichten van diensten en de stimulering van de opstelling van gedragscodes over bepaalde vraagstukken. Deze coördinatie van de nationale weggevend regimes dienen te zorgen voor een hoge mate van communautaire juridische integratie en een hoog beschermingsniveau voor de doelstellingen van algemeen belang, en met name de consumentenbescherming, hetgeen wezenlijk is voor het vertrouwen tussen de lidstaten. In deze richtlijn wordt ook rekening gehouden met andere doelstellingen van algemeen belang, zoals de bescherming van het milieu, de openbare veiligheid, de volksgezondheid en de noodzaak van de naleving van het arbeidsrecht.
 - [-]
 - (9) Deze richtlijn is alleen van toepassing op eisen met betrekking tot de toegang tot of de uitoefening van een dienstactiviteit. Deze richtlijn is derhalve niet van toepassing op eisen zoals verkeersregels, regels betreffende de ontwikkeling of het gebruik van land, voorschriften inzake ruimtelijke ordening en stedenbouw, en evenmin op administratieve sancties wegens het niet naleven van dergelijke voorschriften die de dienstactiviteit niet specifiek regelen of daarop specifiek van invloed zijn, maar die de dienstverrichters bij de uitvoering van hun economische activiteit in acht dienen te nemen op dezelfde wijze als natuurlijke personen die als particulier handelen.

Figuur 2.5 Het begin van het arrest en de toepasselijke bepalingen in de zaak *Cali Apartments* (gevoegde zaken C-724/18 en C-727/18) (bron: curia.europa.eu).

Vanaf dit onderdeel beginnen de eerste overwegingen van het arrest met daarin wederom beknopte informatie omtrent de omstandigheden waaronder het verzoek is ingediend en wat voor verzoek dit betreft. Het volgende onderdeel is het toepasselijk recht. Hier worden alle relevante nationale, Europeesrechtelijke en internationaalrechtelijke bepalingen genoemd en geciteerd. Hiermee wordt het juridisch kader geschetst waarmee het HvJ een beslissing dient te nemen.